

Sproglærernes dag i Odense

Mundtlighed og ordforråd

Elsebeth Bechmann

Derdiedas.dk

Tysklærer i mere end 20 år (p.t. på Himmelev Gymnasium)

Master i fremmedsprogspædagogik

Program

Hvor mange ord?
Hvilket ordforråd?
Hvordan tilegnes og
trænes ordforråd?
Hvordan bruges
ordforråd?

Freunde	einladen
Gäste	erwarten
Geburtstag	feiern
Fotos	machen
pünktlich	sein
Geschenke	mitbringen

slido

**Sæt kryds ved de udsagn, du er ENIG
i**

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

Hvilke udfordringer hører jeg om?

"De mangler ord!"

✓ "Ordforråd i fingrene"

✓ "De mangler mod og forståelse for, at det tager tid og træning".

Planlægning

Hvad vil jeg sige?

- Erfaring

Viden om emnet

Viden om opgaven /
situationen

Formulering

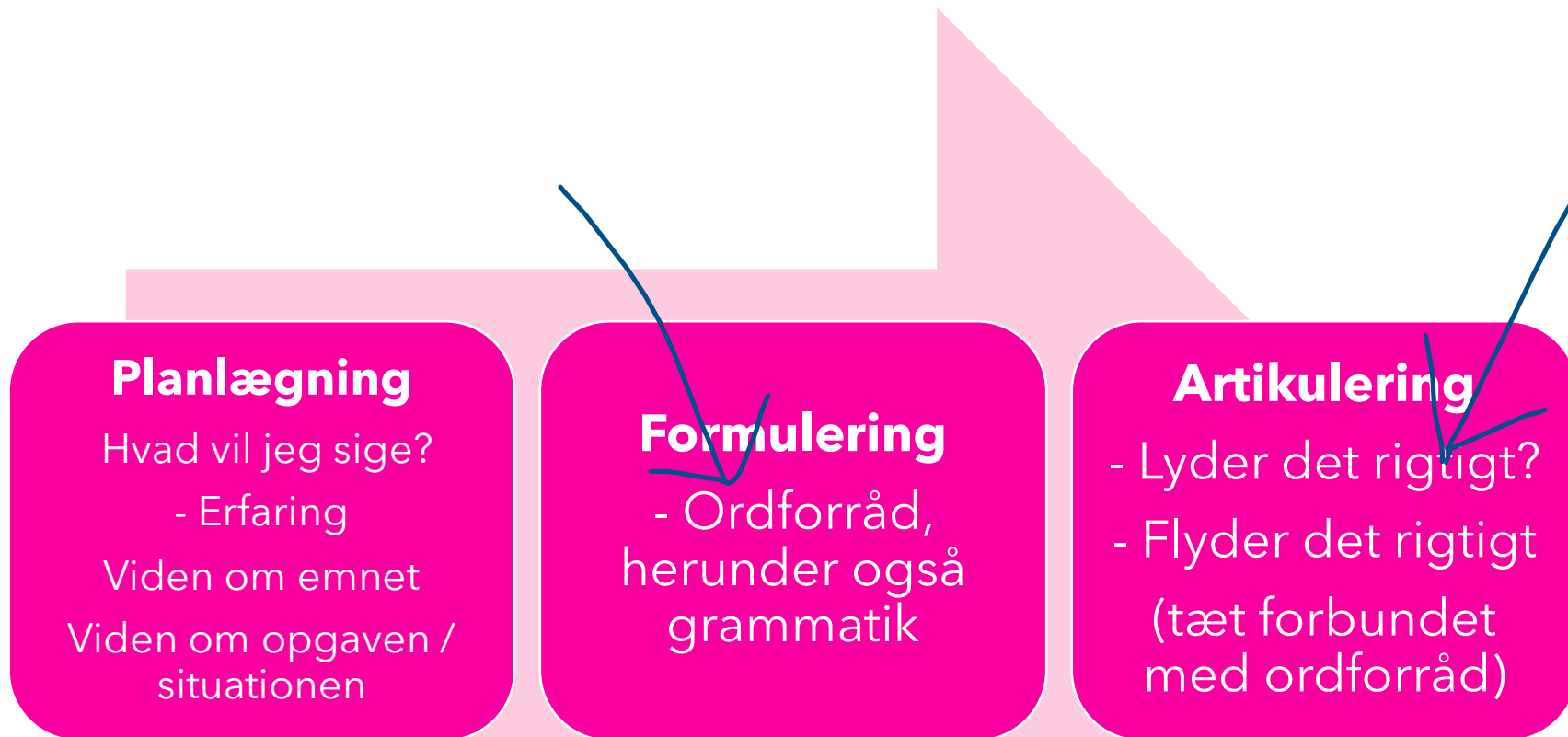
- Ordforråd,
herunder også
grammatik

Artikulering

- Lyder det rigtigt?

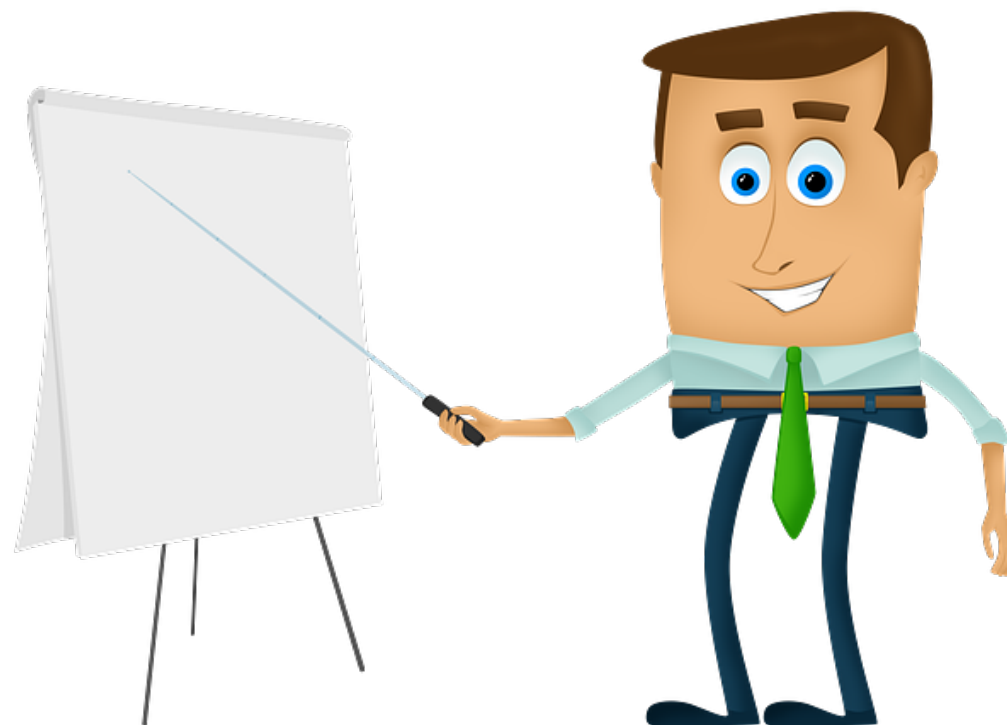
- Flyder det rigtigt
(tæt forbundet
med ordforråd)

Alt dette kan foregå i løbet af et par sekunder !!!

Alt dette kan foregå i løbet af et par sekunder !!!

HVOR MANGE ORD?

Tal fra CEFR (den europæiske referenceramme for sprog), fra CEFR-materialer og fra engelsk faghæfte, UVM

CEFR	Engelsk	Tysk/fransk	Antal ord.
A1			400 - 1000 (1500)
A2			
B1	maj 9. klasse		2000 - 3000
B2			

5. - 7. klasse: Undervisningen omfatter et fokus på ordforrådstilegnelse gennem fx systematisk og konsoliderende arbejde inden for de **2000** hyppigst brugte ord, som er relevante for eleverne at kende til. (Faghæfte engelsk 2020)

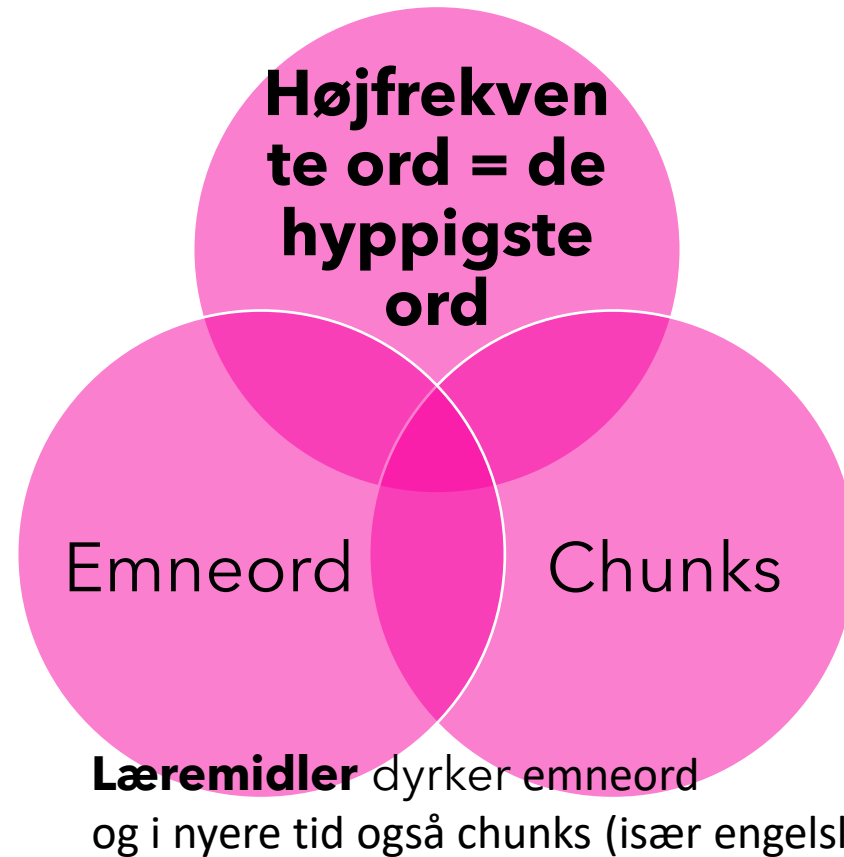
8. - 9. klasse: Undervisningen leder hen imod, at eleverne ved slutningen af 9. klasse har et ordforråd inden for de **3000** hyppigst brugte ord på engelsk, som er relevante i deres faglige sammenhæng. (Faghæfte engelsk 2020)

Kilder: Milton & Alexiou (2009), Stæhr (2009)
Tschirner, Hacking & Rubio (2018),

Der findes elever med flotte ordforråd, men.....

- Stæhr (2009/2019): **kun 23 %** af 88 elever fra 9. klasse har et tilstrækkeligt kendskab til de hyppigste **2000 ord på engelsk**.
- Bechmann (2019): **kun 20 %** af 139 elever i 1g består en test i de hyppigste **500 ord på tysk**.

Hvilke ord ?

Men hvem sørger for de højfrekvente ord?

Det gør vi 😊

- *"it seems clear that the high-frequency words need to be **the first and main vocabulary goal** of learners. These words are so frequent, so widespread and make up a manageable group that both teachers and learners can usefully spend considerable time ensuring that they are well learned." (Nation & Meara 2020)*

Hvorfor højsfrekvente ord?

- Det kan betale sig (cost-benefit-tankegang)
- Disse ord er der størst **sandsynlighed** for, at eleven møder igen (= **repetition** = mulighed for **tilegnelse** og konsolidering)

Så meget fylder de højsfrekvente ord

	Dækning i autentiske tyske tekster	Dækning i autentiske engelske tekster	Tysk samtale	Engelsk samtale
Top 10*	29 %	25 %		
Top 100*	55 %	50 %		
Top 500*	69 %	-		
Top 1000	73-76 %	72 - 81 %	86,5 %	81 - 84 %
Top 2000	79- 82 %	78 - 90 %	90,5 %	86 - 95 %
Top 3000	83 %	82 - 95 %	92,2 %	88 - 98 %

Kilder: derdiedas.dk*, Tschirner (2009), Rankin (2018), Schmitt (2017) & Tschirner (2019)

Hjælp & inspiration til engelsk

- Hvor mange højfrekvente ord er der mon i den tekst, du har fundet?
- Værktøjet LEXTUTOR kan hjælpe. Den har et håbløst design, men er kvalitetssikret i forhold til ordforråd.
- <https://www.lex tutor.ca/vp/eng/>

Et eksempel fra engelsk 9. klasse

- BLÅ = top 1000
- GRØN = top 2000
- GUL = AKADEMISK ORDLISTE
- RØD = ud over top 2000

NB! LEXTUTOR har også et tilsvarende værktøj til fransk! Jeg har ikke afprøvet det.

Current profile	
%	Cumul.
89.19	89.19
6.08	95.27
0.00	95.27
4.73	100.00

extremely loud and **incredibly** close
one could say that **xxxx** is a **victim** of **xx** not because he himself was killed in the attack but because he lost the father he loved so much here **xxxx** is talking to a man he just met
can i tell you something that i have never told anyone else of course on that day they let us out of school basically as soon as we got there they didn't really tell us why just that something bad had happened we didn't get it i **guess** or we didn't get that something bad could happen to us a **lot** of **parents** came to **pick** up their **kids** but since school is only five **blocks** from my **apartment** i walked home my friend told me he was going to call so i went to the answering machine and the light was **beeping** there were five **messages** they were all from him
your friend
my dad
he covered his mouth with his hand
he just kept saying that he was **ok** and that everything would be fine and that we shouldn't **worry**
a tear went down his **cheek** and rested on his **finger**
but this is the thing that i've never told anyone after i listened to the **messages** the **phone** rang it was number i looked at the **caller id** and saw that it was his **cell phone** oh god could you please put your hand on me so i can finish the rest
of course he said and he **scooted** his **chair** around his **desk** and next to me
i couldn't **pick** up the **phone** i just couldn't do it i rang and rang and i could not move i wanted to **pick** it up but i could not

Engelsk 9. klasse

- BLÅ = top 1000
- GRØN = top 2000
- GUL = AKADEMISK ORDLISTE
- RØD = ud over top 2000

Current profile	
%	Cumul.
77.17	77.17
6.39	83.56
1.37	84.93
15.07	100.00

well i am an **advocate** for a citizens in space **program** too but my **method** is a **lot** simpler than **tito** as a citizen of the northern **territory** there is **plenty** of space around here for me to **explore** a few weeks ago i was out **photographing** on a **cattle** station called **coniston** it is on the southern **fringe** of the **tanami** desert central **australia** is **renowned** for its **crystal** clear air there is no **electrical** lighting from **urban** centres to **interfere** with nature what you see is the most **vivid** night skies any **terrestrial** being could ever hope to **witness** in the same way that silence an be **deafening** **territory** **nigthskies** can be **blinding** determined to enjoy a experience at a **fraction** of the coast i threw my **swag** down to the station **airstrip** that meant that there was **absolutely** nothing **between** me and our **furthermost** **galaxies** i then **zipped** open the **mossie** **dome** **fluffed** up my **pillows** and settled in for the ride **despite** never leaving the **airstrip** i was in fact still travelling faster **tan** any **qantas** **jet** i was **probably** **clocking** in at around number number **kilometres** an hour that is the speed that the earth **spins** like a **giant** top on its **axis** of **rotation** it is the reason we have nights and days

Hvad med tysk ? Eller hvis man ikke orker Lextutor?

Stol på dig selv.

Du kender selv
de højfrekvente
ord 😊

Top 10 ?

Test dig selv.

A: fachlich, entschließen, Beurteilung (fagligt, at afgøre, bedømmelse)

B: Ernte, geräumig, stöbern (høst, rummelig, at snuse rundt i)

C: vielleicht, fahren, Familie (måske, at køre, familie)

D: Verhältnis, jährlich, ankommen (forhold, årligt, at ankomme)

E: haben, neu, Tag (at have, ny, dag)

- SE PÅ GRUPPERNE A - E.

- HVILKEN ORDGRUPPE HØRER HJEMME i top 100, top 500, top 1500, top 3000 og top 6000?

Kender du de højfrekvente ord? JA.

- A: fachlich, entschließen, Beurteilung
- B: Ernte, geräumig, stöbern
- C: **vielleicht, fahren, Familie**
- D: **(Verhältnis, jährlich, ankommen)**
- E: **haben, neu, Tag**

Kender dine elever de højsfrekvente ord?

- Lad dem gætte, hvilke ord der befinder sig i toppen.
- Gør dem bevidste om, at det er ikke alle ord, der er værd at bruge tid på 😊

Mødet med teksten*

Aujourd'hui, vous avez entendu cette annonce à la radio :

« Le ministre de l'Éducation au Danemark propose l'utilisation d'outils de traduction automatique comme par exemple Google Translate pour les examens écrits de langues étrangères. »

Que penses-tu de cette proposition ? « Enfin ! » ou « Non, merci ! ».

7

Das letzte Mal konnten die Zwerge es nicht mehr retten. Schneewittchen fällt zu Boden. Es liegt jetzt in einem Sarg aus Glas und sieht wunderschön aus.

In 1973, the United Kingdom became part of the EEC, which would later become the European Union. The UK is no longer part of the EU, because the people of the UK voted for Brexit. But why?

*tekster, film, sange, lege osv.

** Stæhr (2008), Milton (2013), Tschirner, Hacking & Rubio (2018) samt derdiedas.dk

Teksters dækningsgrad

Høj dækningsgrad

Eleven kender mange ord i teksten →

- God læseoplevelse
- Mulighed for at tilegne sig ord under læsningen.

Dækningsgrad

Lav dækningsgrad

Eleven kender få ord i teksten

→

- Eleven læser ikke (hun slår ord op / "klikdidaktik").
- Ringe mulighed for at tilegne sig ord under læsning.

slido

Hvor mange ord skal eleven kende i en tekst for at kunne bestå en læseprøve bagefter?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

95 % ! – enkelte siger sågar 98 %

F.eks. Schmitt, Jiang & Grabe 2011)

Når vi er _____, _____ jeg, at dit _____ på
de _____ vil være
_____, _____ med _____ til _____
_____ mellem _____ og
_____.

44 %

Når vi er _____ i dag, _____ jeg, at dit _____ på de
_____, som _____ sprogelever _____, vil
være _____ for altid; _____ med _____ til
_____ forhold mellem _____ og ordforråd

65 %

Når vi er færdige i dag, håber jeg, at dit syn på de _____, som dine sprogelever møder, vil være ændret for altid; _____ med _____ til det _____ forhold mellem læsekompetence og ordforråd.

88 %

Når vi er færdige i dag, håber jeg, at dit syn på de udfordringer, som dine sprogelever møder, vil være ændret for altid; især med hensyn til det _____ forhold mellem læsekompetence og ordforråd.

97 %

- Og kan I gætte det manglende ord?

Når vi er færdige i dag, håber jeg, at dit syn på de udfordringer, som dine sprogelever møder, vil være ændret for altid; især med hensyn til det **gensidige** forhold mellem læsekompetence og ordforråd.

Høj dækningsgrad fører til **bedre forståelse** og til bedre muligheder for at tilegne sig **nye ord** - bl.a. ved at bruge **gættestrategier (den indirekte tilegnelse af ordforråd)**

1) Meningsfyldt
INPUT (eleven lytter
og læser)

2) Meningsfyldt
OUTPUT (eleven taler
og skriver)

3) Fokus på ord

4) Fluency

Inspireret af Paul Nation (2007): 1) *meaning focused input*, 2) *meaning focused output*,
3) *Language focused learning*, 4) *fluency development*

Fremmedsprogsundervisningens 4 ben

1) Meningsfyldt
INPUT (eleven lytter
og læser)

2) Meningsfyldt
OUTPUT (eleven taler
og skriver)

3) Fokus på ord

4) Fluency

Inspireret af Paul Nation (2007): 1) *meaning focused input*, 2) *meaning focused output*, 3) *Language focused learning*, 4) *fluency development*

Træn ordforråd

Den **direkte** tilegnelse af ordforråd.

Systematisk

Repetition (5 - 20 "møder" med ordet)

Motivation

- Let at måle fremskridt, når man træner ord.

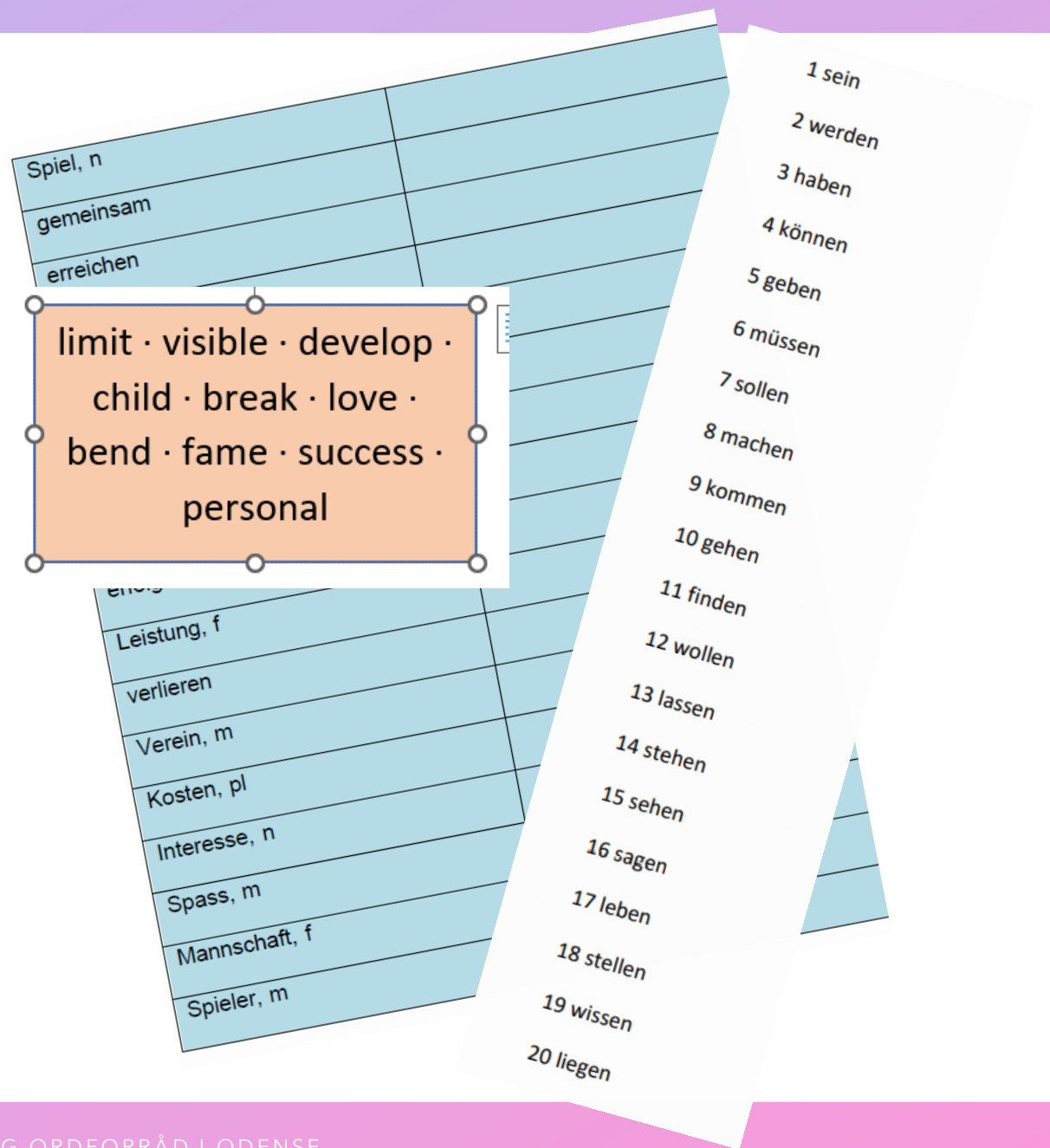
FOKUS

ORDLISTER

Vi skal som lærere turde **vælge**, hvilke ord eleverne skal tilegne sig.

Ikke kun som hjælp til den svære tekst, men som en del af deres systematiske ordforrådstilegnelse.

Hvilke ord skal vi vælge ?

Det kan også være chunks

27. SHOW UP

1. Make an appearance at a social or professional gathering (81%)
She didn't show up at the meeting.

30. STAND UP

1. Rise to a standing position after sitting or lying down (67.5%)
He pushed away from the table and stood up.
2. (*Stand up and say STH*) Make public knowledge a privately held position (11%)
Somebody's got to stand up and say what's wrong with this country.

28. TAKE OFF

1. Remove STH (esp. piece of clothing or jewellery from one's body) (41%)
I took off my shirt and went to bed.
2. Leave or depart, especially suddenly (28.5%)
They jumped into the car and took off.
3. Leave the ground and rise into the air (14%)
The plane took off at 7am.

29. WORK OUT

1. Plan, devise or think about STH carefully or in detail (33%)
We still need to work out the details of the procedure.
2. Exercise in order to improve health or strength (23%)
He works out at the gym 5 times a week.
3. (+ *well/badly*) Happen or develop in a particular way (15%)
Everything worked out well in the end.
4. Prove to be successful (12.5%)
Despite our efforts, it just didn't work out.

De hyppigste 2-ords-forbindelser

1. es gibt	12. im Internet	23. sehr viel
2. zum Beispiel (z.B.)	13. am Ende	24. schon mal
3. vor allem	14. zum Thema	25. in Zukunft
4. aber auch	15. vor Ort	26. am Samstag/Montag osv.
5. ein paar	16. immer mehr	27. am Anfang
6. immer wieder	17. ein bißchen	28. nach Hause
7. gar nicht	18. darüber hinaus	29. es geht
8. nur noch	19. zu Hause	30. bis heute
9. immer noch	20. das heißt (d.h.)	31. leider nicht
10. im Jahr(e)	21. vor kurzem	32. nicht mehr
11. unter anderem (u.a.)	22. am liebsten	33. zum Teil

Gloseliste ?

Nej.

Gloselisterne indeholder primært LAVFREKVENTE ORD, da man regner med, at eleverne kender de andre ord.

Eleverne skal vide, at gloserne er en læsehjælp – ikke en liste med ord, som de skal tilegne sig.

N

Nebel, m

neblig

O

offen

P

packen

paddeln

Pinsel. m

R

regen, sich regen

reißen

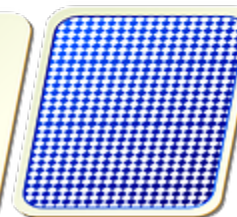
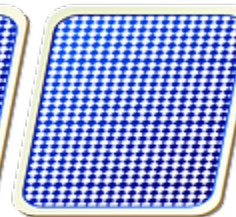
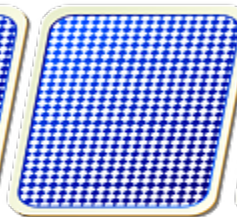
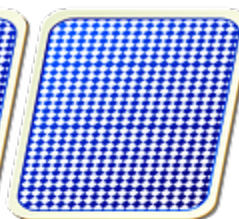
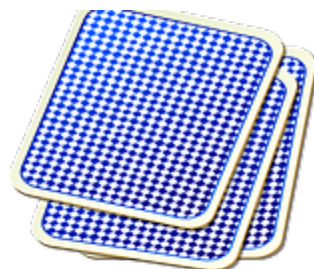
resigniert

riesig

Ruder, n

Højfrevente ord = træn ordet

Lavfrekvente ord = træn strategier

eine Party	geben
Freunde	einladen
Gäste	erwarten
Geburtstag	feiern
Fotos	machen
pünktlich	sein
Geschenke	mitbringen

De første møder med en ordliste....

Verberne

Kender du disse

1. gehen
2. sein
3. kommen
4. heißen
5. haben
6. studieren
7. liegen
8. sehen
9. denken
10. wohnen
11. leben
12. interessieren
13. mögen
14. trinken
15. können

- ___ komme
- ___ kunne
- ___ interessere
- ___ læse
- ___ hedde
- ___ forære

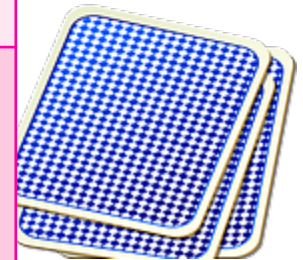
"Smag på ordene"	Fokus på udtale - og gæt betydningen	parvis
Rød - gul - grøn	Fokus på førviden og sortering - kender du allerede nogle af ordene?	alene / parvis
Match L1 og L2	Fokus på førviden og gættestrategier	alene / parvis

De næste møder med en ordliste...

Diktat	Fokus på at udtale ordet. Læs op for hinanden eller for LST/word-diktat.	Alene / parvis
Flashcard	Fokus på at huske betydningen L1 på den ene side L2 på den anden side	alene, evt. quizlet
Memory	Fokus på at huske betydningen Klassisk memory på bord	Grupper / hele klassen

Den første brug af ordene på listen

Mundtlig vrøvlehistorie.	Hver elev har et ord. Læreren sætter historien i gang. Så tilføjes en sætning med et ord fra listen ad gangen.	På klassen / i grupper (optag historien)
Skriftlig vrøvlehistorie	Skriv en kort historie med 5 - 10 ord fra listen.	Parvis / i grupper
"Tea pott" / "Teekessel"	Brug (og beskriv) dit ord uden at bruge det. F.eks. "Ich teekessel Elsebeth. Mein Mann teekessel Søren."	På klassen / i grupper.

Helt tæt på ordet

ELEVARK: RUNDT OM ORDET (Idé 2.4)

Det hænger sammen med (emne):

Det minder mig om:

Det betyder:

Synonym:

Jeg kan huske det, fordi:

Antonym:

(Ord)

Jeg har set/hørt det her:

På et andet sprog hedder det:

Tegning:

At huske ordet
At kunne se ordet

MANNSCHAFT

Se

At huske ordet– at se

mand **MANN**SCHAFT skab

UD PÅ GULVET

- Pantomime med verber (**tysk - engelsk - fransk**)
- LIVE memory
- Find makker - med ordene på L1 og L2 eller 2 ord, der passer sammen (chunks)
- Doppelkreis - træn ordforråd sammen. Alle har et kort med ordet på L1 eller L2.
- Obstsalat (fruit salad) - alle står i en kreds. En går ind og fortæller noget om sig selv / sine hobbies / sin familie / sin bolig / xxx. Alle, der kunne have sagt det samme, går med ind i kredsen. En bliver stående, og så er det en ny runde.

ORDLISTE som evaluering?

- RØD - GUL - GRØN
- Kortspil (forlaget VEKTOR)
- Læs og løb
- Quizlet.
- Også tests på derdiedas.dk 😊

Eleven skal tilegne sig **ord / Wörter/ words**

Hvilke faktorer er vigtige?

ELEVEN

MATERIALER ✓

DIREKTE TRÆNING ✓

PRODUKTIV BRUG

ELEVEN

BEHOV

SØGNING

EVALUERING

Hulstijn and Laufer (2001) :
Involment Load Hypothesis
Need
Search
Evaluation

Fremmedsprogsundervisningens 4 ben

1) Meningsfyldt
INPUT (eleven
lytter og læser)

2) Meningsfyldt
OUTPUT (eleven
taler og skriver)

3) Fokus på ord

4) Fluency

Inspireret af Paul Nation (2007): 1) *meaning focused input*, 2) *meaning focused output*, 3) *Language focused learning*, 4) *fluency development*

Hvilket ordforrådsbehov har eleven?

What will
Asta do on
day 1?

What does
Asta need to
know about
Darwin?

What do you
think Asta
will do at
Crocodylus
Park?

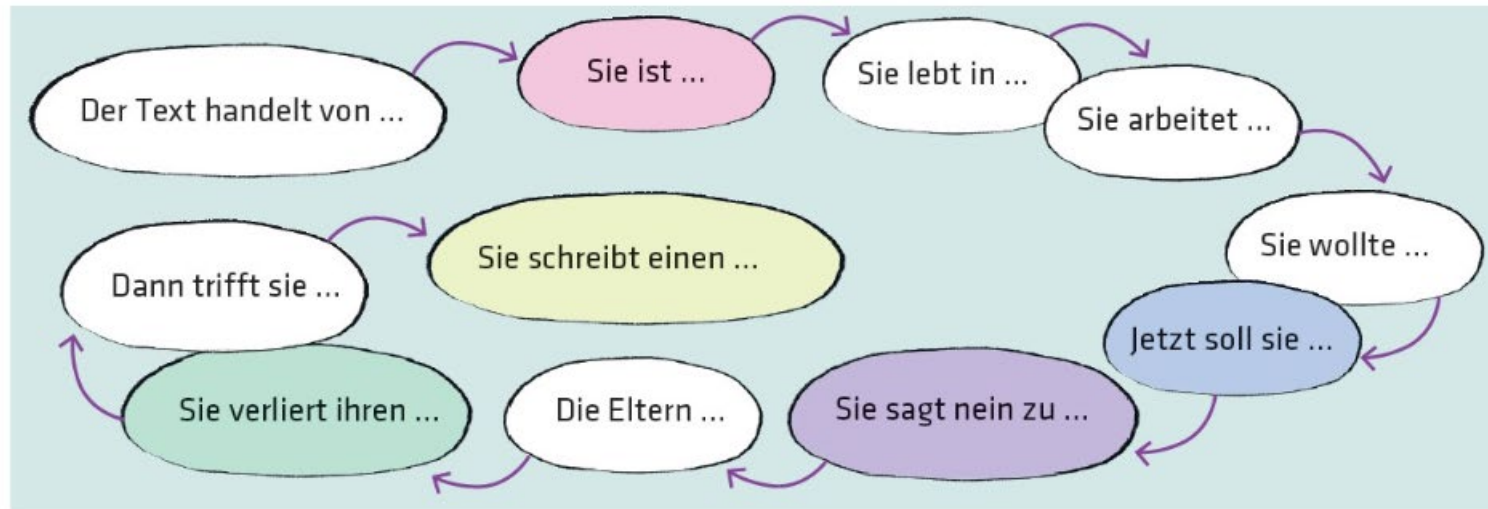
What will
Asta, Kelly and
Cooper do
during the first
weekend?

What will
Asta do on
days 7-11?

When will
Asta learn
to surf?

Hvilket ordforrådsbehov oplever eleven i hhv. arbejdsark 1 og 2?

1

Ordforrådsbehov ?

2.

Julia

Erfurt in Thüringen

Lehrling in einer Buchbinderei

Tierärztin werden

Ingenieurstudium ablehnen

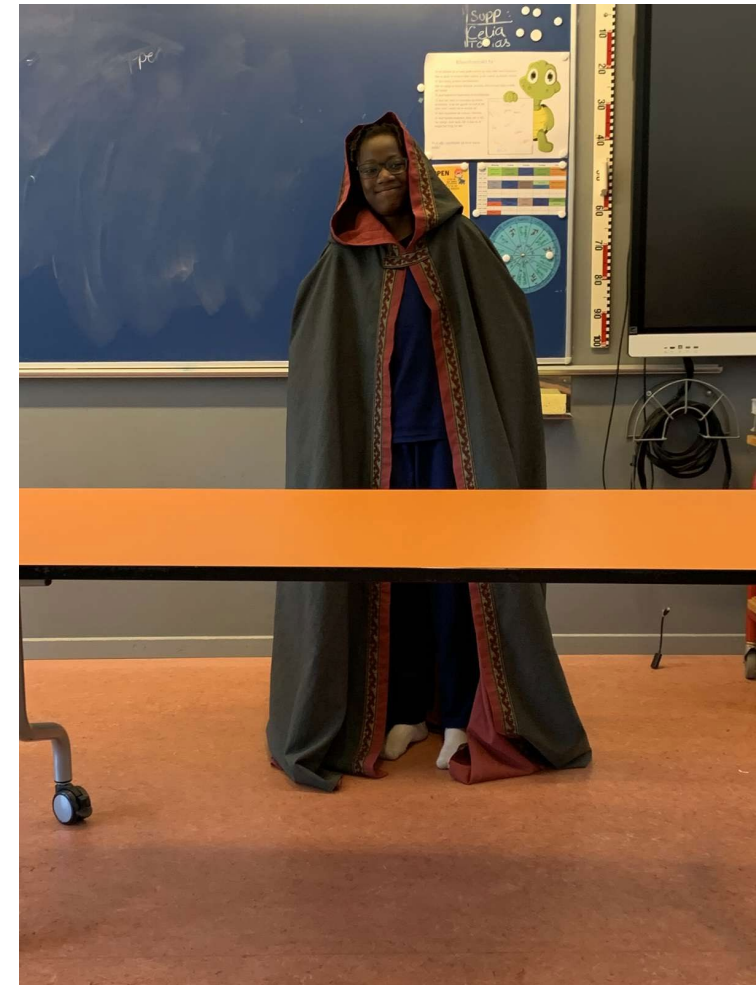
Felix

Gegner des Regimes

Ausreiseantrag

Brug ORDENE

- Før aktiviteten
- Under aktiviteten
- Efter aktiviteten

Fordele ved optagelser ?

Wie wohnen Jungen?

Tal nu!

- Tydelige (og motiverende) produktkrav
- Dilemma-kort
- Samtale-kort / Gesprächskarten
-

1. Die Farben
Welche Farben haben die Tage der Woche?

at me
I go to

I think one of my classmates suffers from bulimia. How can I help her?

2. Die Freiheit
Was ist für dich Freiheit? Wann fühlst du dich wirklich frei?

because of
neighbour who plays
until 1 a.m.

My history teacher picks on me because of my piercing.

3. Der gute Morgen
Was ist für dich ein guter Morgen? Wann und wie stehst du auf? Welche Aktivitäten gehören zu einem guten Morgen?

A group of girls troll me on Facebook. I don't know what to do.

My parents want me to go to law school but I'm interested in arts.

Yesterday I saw my best friend's boyfriend kissing another girl. Should I tell her?

My sister always takes my clothes without asking me first.

4. Die Grenzen
Erzähle von einer Grenze, die du kennst – vielleicht die Grenze zwischen Dänemark und Deutschland oder zwischen Dänemark und Schweden. Soll die Grenze offen oder geschlossen sein?

I got a bad mark in maths. I haven't told my parents yet because I'm afraid they'll ground me.

I think my parents read my text messages, but I can't prove it.

Planlægning

Hvad vil jeg sige?

- Erfaring

Viden om emnet

Viden om opgaven /
situationen

Formulering

- Ordforråd,
herunder også
grammatik

Artikulering

- Lyder det rigtigt?

- Flyder det rigtigt?

(tæt forbundet
med ordforråd)

Alt dette kan foregå i løbet af et par sekunder !!!

Fremmedsprogsundervisningens 4 ben

1) Meningsfyldt
INPUT (eleven
lytter og læser)

2) Meningsfyldt
OUTPUT (eleven
taler og skriver)

3) Fokus på ord

4) Fluency

Inspireret af Paul Nation (2007): 1) *meaning focused input*, 2) *meaning focused output*, 3) *Language focused learning*, 4) *fluency development*

At være FLYVENDE

Det handler ikke om perfektion.

Det handler om at være **flyvende**
/flyvende med de ord, man nu engang
har.

En Fluency Aktivitet

- 1) indeholder et **kendt** ordforråd, som eleven er tryk ved
- 2) indeholder en form for **tidspres**
- 3) giver masser af plads til at øve sig
- 4) indeholder et element af at modtage og/eller give betydningsfulde informationer

Nation (2014)

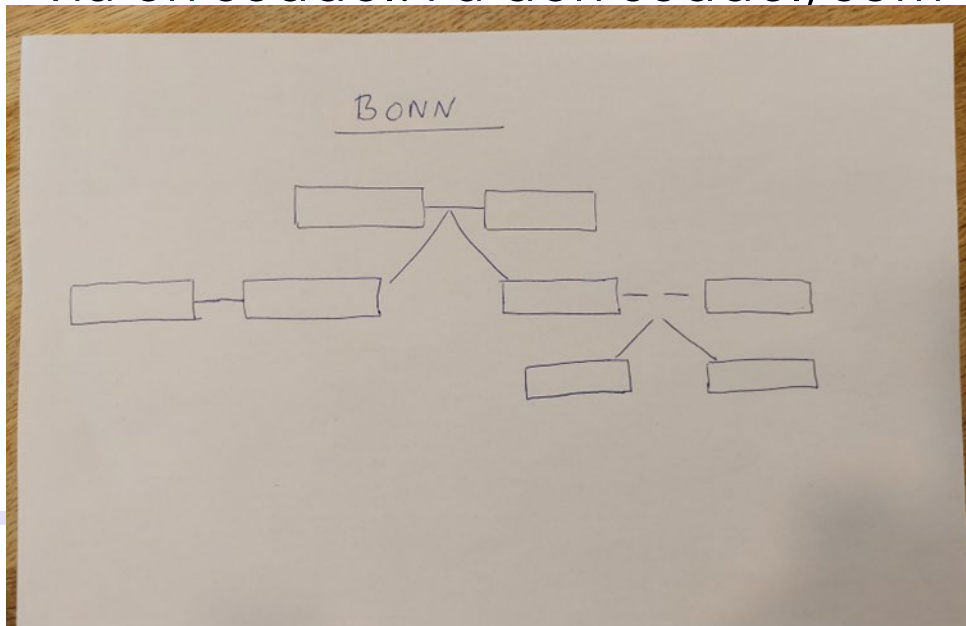
Fluency i det små (f.eks. Fluency med tal)

- **"Kaste-gribe-bold"**. Kast en bold, mens I siger tallene (1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6). Udfordring: brug tabellerne (2-4-6-8...)
- **Stil op på række** efter alder, fødselsdato, husnummer eller skostørrelse
- **"Regn den ud"**. Eleverne skiftes til at sige tal, der indgår i et langt regnestykke (lommeregner er o.k. 😊). Den første elev siger 42, den næste 107, den tredje 71 osv. Til sidst ser eleverne, om de har regnet rigtigt ($42 + 107 + 71 = 220$).
- **Banko**

Fluency i samtale (interaktion)

Familiestamtræet

- Giv hver elev en rolle i en familie via en seddel. På den seddel, som

Gæt 4 forbindelser

- Vis eleverne 4 billeder fra lærerens liv og giv dem 5 -10 minutter (gerne tidspres før pausen) til at gætte forbindelsen til lærerens liv. De må stille alle de spørgsmål, som de kan formulere, så de stadig er forståelige. Fejl accepteres, så længe spørgsmålet kan forstås.

Mein Leben (en variation af "hot seat")

4 – 3 - 2

Første runde tales i 4 minutter, dernæst 3 minutter og til sidst 2 minutter.

Muligheder:

Optagelse 😊

Doppelkreis

Parvis

Fluency med billeder

Hvordan kunne I bruge et billede?

<https://www.derdiedas.dk/brug-billedet/>

<https://www.koelln.de/wissen-fun/wimmelbilder/>

Tak for i dag 😊

Elsebeth Bechmann

bechmann@derdiedas.dk

derdiedas.dk

slido

Hvad tager du med dig hjem?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

Hvad håber jeg, du tager med hjem?

1. Det er svært at LÆSE på et fremmedsprog, men læsning giver forståelse og ordforråd, hvis dækningsgraden passer.
2. Ordforråd skal trænes systematisk og med mange "møder"
3. Tilegnelse af nyt ordforråd kræver 3 faser: BEHOV - SØGNING - EVALUERING
4. De højfrekvente ord = TRÆN, LÆR og BRUG DEM. De lavfrekvente ord = Lær strategier (eller ignorér 😊).
5. Det skal også trænes at TALE!

Gode hjemmesider

- [Quizlet.com](https://quizlet.com) (læg ordlister ind og lad eleverne træne på mange måder, inkl. test)
- NB! Gladsaxe kommune har netop "bandlyst" quizlet som læringsredskab. Læs mere her: [https://laeremiddel.dk/gdpr-vurdering-af-750-undervisningsapps-letter-laereres-arbejde/?utm_source=Nyhedsbrev&utm_medium=Email&utm_campaign=L%C3%A6remidler August 2022](https://laeremiddel.dk/gdpr-vurdering-af-750-undervisningsapps-letter-laereres-arbejde/?utm_source=Nyhedsbrev&utm_medium=Email&utm_campaign=L%C3%A6remidler%20August%202022)
- <https://www.derdiedas.dk/> (ordforrådstests og ordforrådstræning til grundskoler og gymnasier).
- <https://www.norbertschmitt.co.uk/articles> (mange artikler om ordforråd samt PHaVE-lister til engelsk)
- www.er-central.com/students
- <http://www.easyreaders.eu/Home.aspx>
- <https://german.net/reading/> (lette tekster med quiz - til læsetræning)
- <https://superreaders.alinea.dk/> (ekstra læsetræning)
- <https://www.koelln.de/wissen-fun/wimmelbilder/> (sjove billeder at tale ud fra)

Litteraturliste 1

- **Bechmann** (2019): *Ord man kan bruge. 45 enkle aktiviteter til tyskundervisningen.*
- **Bechmann** (2020). Ordforråd i tyskfaget. I: *Sprogforum* 71
- **Faghæfte Engelsk** (2020)
- **Lafer & Hulstijn** (2001). Incidental Vocabulary Acquisition in a Second Language: the Construct of Task-Induced Involvement. i: *Applied Linguistics* 22
- **Milton & Alexiou** (2009). Vocabulary Size and the Common European Framework of Reference for Language. I: *Vocabulary Studies in First and Second Language Acquisition, the Interface between Theory and Application.*
- **Milton** (2013). Measuring the contribution of vocabulary knowledge to proficiency in the four skills. i: *Eurosla Monograph Series* 2
- **Nation** (2007). The four strands. I: *Innovation in Language Learning and Teaching*
- **Nation** (2013). *Learning Vocabulary in Another Language.*
- **Nation** (2014): *What do you need to know to learn a foreign language?*
- **Nation & Meara** (2020). Vocabulary. I: *An Introduction to Applied Linguistics.*

Litteraturliste 2

- **Schmitt** (2010). *Researching Vocabulary. A Vocabulary Research Manual*.
- **Schmitt, Jiang & Grabe** (2011): The percentage of words known in a text and reading comprehension. I: *The Modern Language Journal* 95.
- **Schmitt** (2017). *How many words does it take to listen and read in english?*. Fra: <https://www.norbertschmitt.co.uk/video-powerpoint-podcasts-etc>
- **Stæhr** (2008). Vocabulary size and the skills of listening, reading, and writing. i: *Language Learning Journal* 36(2)
- **Stæhr** (2009/2019). Ordforrådstilegnelse - fundamentet for kommunikativ kompetence. I: *Sprogfag i forandring - pædagogik og praksis*.
- **Tschirner** (2009): *Korpuslinguistik und Fremdsprachenunterricht. Germanica Wratislaviensia*. 129.
- **Tschirner, Hacking & Rubio** (2018) - the Relationship Between Reading Proficiency and Vocabulary Size: An Empirical Investigation. I: *Understanding Vocabulary Learning and Teaching: Implications for Language Program Development*.
- **Tschirner** (2010): *Der rezeptive Wortschatzbedarf im Deutschen als Fremdsprache*.
- **Webb & Nation** (2017) - *How vocabulary is learned*.

Tekst fra et forløb om "Die Prinzen" (6./7. klasse)

Vergammelte Speisen

!:Vergammelte Speisen
zu überhöhten Preisen
sind zurückzuweisen!:

Serviert dir ein Bayer
schlecht riechende Eier,
leuchten nachts in Sachsen
die Schweinehachsen,
dann empfiehlt dir die Gesundheitspolizei:

Vergammelte Speisen ...

Sitzt du in Hessen
und würgst dich beim Essen,
oder winken in Schwaben
aus der Leberwurst Schaben,
dann empfiehlt dir die Gesundheitspolizei:

Vergammelte Speisen ...

Verschimmelte Pilze,
ich frag mich wer will sie?!
Ein völlig verdrehtes Törtchen,

Primært lavfrekvente ord